

JAARVERSLAG 2012

missio

Inhoud

Voorwoord	3
1. MISSIO: solidariteit met parochies wereldwijd	4
2. Missionair bewustzijn	7
3. Fondsenwerving	11
4. Communicatie	15
5. Organisatie MISSIO Nederland	20
6. MISSIO Internationaal	21
7. Financiën	24
8. Toekomst	26
9. Personalia	28
10. Verslag toezichthoudend orgaan	30
11. Verantwoordingsverklaring	31

VOORWOORD

De Pauselijke Missiewerken zijn een wereldwijde organisatie. Jaarlijks komen de directeuren in de maand mei in Rome bijeen om de jaarstukken goed te keuren, de ontwikkelingsbudgetten te bespreken en goed te keuren en voorts alles te doen wat een algemeen bestuur van een grote organisatie behoort te doen.

Het financiële aspect wordt daarbij niet vergeten. In de jaarvergadering van mei 2013 was de accountant, Dr. Francesco di Strobel, aanwezig en had gedurende twee uren het woord. Zowel de winst- en verliesrekening als ook de balans van de gecombineerde Pauselijke Missiewerken werden uitvoerig van commentaar voorzien. PMW Wereldwijd streeft naar grotere transparantie.

Het spirituele aspect is niet minder belangrijk. Reeds 900 Congolese priesters werken in Frankrijk en 1000 Nigeriaanse priesters in de Verenigde Staten. PMW wordt allengs de financier van wereldwijde priesteropleidingen. Een Nigeriaan in de V.S wil nog niet zeggen, een missionaris in de V.S. Aan missionaire spirit ontbreekt het soms.

PMW Nederland, opererend onder de naam Missio, merkt deze veranderingen en ondersteunt ze. Daarover legt dit jaarverslag verantwoording af.

Eduard Kimman S.J.

22 mei 2013

1. MISSIO: SOLIDARITEIT MET PAROCHIES WERELDWIJD

'De pelgrimerende Kerk is krachtens haar natuur missionair, omdat zij volgens het plan van God de Vader haar oorsprong vindt in de zending van de Zoon en de zending van de Heilige Geest.' (*Vaticanum II, Ad Gentes 2*)

Met dit citaat uit het Decreet over de missieactiviteit van de Kerk (Ad Gentes) van het Tweede Vaticaans Concilie, beginnen de Internationale Statuten van de Pauselijke Missiewerken. MISSIO Nederland is onderdeel van de Pauselijke Missiewerken van de Rooms-Katholieke Kerk. De Pauselijke Missiewerken (Pontifical Missionary Societies) ressorteren onder de Congregatie voor de Evangelisatie der Volkeren.

1.1 Visie en Missie van MISSIO

Visie

In de voetsporen van Jezus de ander tegemoet gaan en samen zoeken naar wegen om Gods rijk van gerechtigheid, vrede en welzijn te bespoedigen.

Missie

MISSIO wil een brug zijn tussen parochies en bisdommen wereldwijd. Samen willen wij als gelijke partners werken aan een betere wereld, ons geloof met elkaar delen en in dialoog treden met andere godsdiensten en culturen.

Structurele hulp

MISSIO is onderdeel van de Wereldkerk en dat bepaalt de manier waarop hulp verleend wordt. MISSIO verleent structurele hulp en steunt slechts incidenteel kleine tijdelijke projecten. Immers als projectmedewerkers weer vertrokken zijn, is daar nog steeds de Kerk. Daarom helpt MISSIO de infrastructuur van de Kerk in de derde wereld te bouwen en verder te ontwikkelen. Dan kan de Kerk daar ter plaatse zelf de nood lenigen. Het is werk van de lange adem. Het gaat om investeren in de mensen die de Kerk vormen, in mensen die de geloofsgemeenschappen vormen en kunnen dragen. Zo ondersteunt MISSIO onder meer de opleiding van het kerkelijk kader.

Eigen kracht ontwikkelen

MISSIO maakt de plaatselijke kerken in de derde wereld sterk om zelf hun missie te gaan uitvoeren. Zij zijn zelf het beste in staat om te beoordelen waar nood is, waar behoefte aan is. Zij kennen de situatie en de mogelijkheden en onmogelijkheden ervan. MISSIO staat voor het ontwikkelen van de eigen krachten van de plaatselijke kerken.

Hoogtepunt van de ervaring Wereldkerk te zijn is de Wereldmissiemaand die elk jaar in oktober over de hele wereld in alle katholieke geloofsgemeenschappen gevierd wordt. Dit gelijktijdig vieren van dat wat ons samenbindt, namelijk het geloof in Jezus Christus, betekent een enorme kracht. De kracht van het geloof. Een kracht die verder reikt dan de eigen parochie, verder reikt dan ons eigen kleine Nederland.

1.2 Doelstelling

In de Internationale Statuten (nr.19) wordt als volgt gesproken over 'Het specifieke doel van de Pauselijke Missiewerken':

Naast veel vormen van dienst aan de missie, hebben de Pauselijke Missiewerken altijd als hun voornaamste doel gehad, het ondersteunen van evangelisatie in strikte zin.

Hoewel engagement op terreinen als ontwikkelingshulp en gezondheidszorg zeker niet uitgesloten wordt, is men van mening dat "de beste dienst die wij onze broeders en zusters kunnen bieden de evangelisatie is die hen in staat stelt zichzelf te verwerkelijken als kind van

God, hen bevrijdt van de onrechtvaardigheden en integraal vooruit helpt.” (citaat afkomstig uit de encycliek *Redemptoris Missio* 58).

Door een solidariteitsfonds geven de Pauselijke Missiewerken prioriteit aan het helpen van die kerken in moeilijke situaties en met grote noden. Op een respectvolle manier helpen zij hen hun fundamentele pastorale en missionaire noden te overkomen in het zicht van hun geleidelijke autonomie, en hen in een zodanige positie te brengen dat zij op hun beurt tegemoet kunnen komen aan de noden van anderen. (*Redemptoris Missio* 85)

MISSIO / Pauselijke Missiewerken Nederland heeft deze doelstelling als volgt in twee hoofdtaken verwoord:

- het bevorderen van een missionair bewustzijn onder de katholieke gelovigen in Nederland
- het financieel ondersteunen van armlastige parochies en bisdommen in de derde wereld

1.3 Doelgroepen

MISSIO richt zich in eerste instantie op de katholieke geloofsgemeenschap, de parochies. Het zijn vooral de kerkgangers die zich aangesproken voelen door de doelstellingen van MISSIO. In de katholieke geloofsgemeenschap zijn ook groepen die als intermediair voor MISSIO optreden zoals missiesecretarissen, MOV-groepen (Missie Ontwikkeling en Vrede), parochiële contactpersonen, en zelateurs.

Sinds vele jaren mag MISSIO ook rekenen op particulieren en stichtingen die in lijn van de doelstellingen, het werk van MISSIO mede mogelijk maken.

1.4 Uniek in Nederland

MISSIO is een wereldwijde missionaire organisatie, zoals er vele zijn binnen de Rooms-Katholieke Kerk. MISSIO onderscheidt zich van andere missionaire organisaties door haar directe betrokkenheid met de bisdommen en hun pastorale en sociale activiteiten. MISSIO is dus geen ontwikkelingsorganisatie of hulpverleningsorganisatie, zoals er in Nederland vele actief zijn.

MISSIO ondersteunt de katholieke kerken in de Derde Wereld. Gelden worden uit de hele wereld ingezameld en verdeeld op basis van behoefte. MISSIO maakt deel uit van de wereldkerk en maakt gebruik van het netwerk van bisdommen en parochies over de hele wereld. Met name in landen met een zwakke sociaal-economische structuur komen de gelden toch bij de juiste mensen terecht.

De SWOT-analyse op de volgende bladzijde laat zien waar de sterke en zwakke kanten van MISSIO Nederland liggen.

SWOT-analyse MISSIO Nederland

STERKTES <ul style="list-style-type: none"> - solidariteitsgedachte - onafhankelijk van overheidssubsidies - kleine staf en korte lijnen - wereldwijd informeel netwerk van bisdommen en parochies - kerkelijke inbedding	ZWAKTES <ul style="list-style-type: none"> - geringe naamsbekendheid - afhankelijk van donateurs - kleine staf - relatiebeheer met parochies en pastores
KANSEN <ul style="list-style-type: none"> - positief imago kerk als hulpverleningsinstantie - vergroten naamsbekendheid - aanboren nieuwe doelgroepen / vergroten van achterban - pauselijke signatuur kan zorgen voor makkelijke ingang bij traditionele achterban	BEDREIGINGEN <ul style="list-style-type: none"> - reputatie Goede Doelen organisaties - te veel Goede Doelen - dalende lijn donateurs - voortgaande afname kerkbetrokken katholieken - kleine 'speler' op terrein van katholieke hulporganisaties

2. MISSIONAIR BEWUSTZIJN

De eerste taak voor MISSIO is het bevorderen van een missionair bewustzijn bij de gelovigen. Om deze taak uit te voeren organiseert MISSIO de Wereldmissiemaand in oktober, is MISSIO actief op het internet en publiceert MISSIO een tijdschrift.

2.1 Wereldmissiemaand: Steun parochies wereldwijd

In de Wereldmissiemaand, die elk jaar in oktober valt, is er aandacht voor de Missie in de gehele Katholieke Kerk. In die maand vallen de Wereldmissiedag van de kinderen en Missiezondag. Daar omheen zijn diverse activiteiten mogelijk, zowel op landelijk (MISSIO) niveau als meer regionaal (per bisdom) en/of plaatselijk (parochie).

Missiezondag werd in 2012 in de hele Kerk op 21 oktober gevierd. Missiezondag is een belangrijke dag voor MISSIO, omdat er dan in alle parochies een landelijke collecte voor de missie is. Wereldmissiemaand bevordert het missionair bewustzijn onder katholieke gelovigen. Het begrip 'wereldkerk' blijft voor veel mensen abstract en ver weg. Daarom kiest MISSIO elk jaar een bepaald land of deel van een land en laat zien hoe gelovigen daar leven, hun geloof vorm geven, waar ze inspiratie vandaan halen, waar problemen liggen en waar MISSIO hen kan ondersteunen.

In 2012 werd speciale aandacht besteed aan de katholieke kerk in Senegal. Vanuit het oogpunt van kostenbesparing wordt de laatste jaren steeds meer gebruik gemaakt van de campagnematerialen van MISSIO-bureaus uit de ons omringende landen. Het materiaal van de Duitstalige MISSIO's, zoals Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland, sluit inhoudelijk goed aan bij MISSIO Nederland. Het materiaal wordt vertaald en bewerkt voor de Nederlandse situatie.

De evaluatie van de Wereldmissiemaand, zowel inhoudelijk als financieel, vindt plaats in de eerste of tweede vergadering van Bestuur en Algemene Raad na oktober. Uit de evaluatie worden conclusies getrokken voor de Wereldmissiemaand van het volgende jaar. Zo is voor het jaar 2012 besloten om wederom de oplage van de diverse materialen te verminderen.

Materialen

Om mensen attent te maken op Missiezondag en Wereldmissiedag van de kinderen verspreidt MISSIO elk jaar informatie over het land dat centraal staat. Medio augustus wordt het materiaal kosteloos toegestuurd in een zogeheten zichtzending, aan onder andere: parochies, pastorale teams, identiteitsbegeleiders op scholen en instellingen. De zichtzending is verstuurd naar 5.474 adressen. In 2011 ging de zichtzending naar 5.729 adressen. Een overzicht van de aantallen per onderdeel vindt u in tabel 1.

Toelichting bij de cijfers:

In eerste instantie lijkt er sprake van een enorme vermindering, met name voor de verspreiding van de Kinderkrant en de Parochiekrant / Infolder. Dit heeft te maken met het feit dat in tegenstelling tot het jaar ervoor in 2012 geen materiaal meer ongevraagd naar parochies is verzonden. In 2011 werden zowel de Kinderkrant als de Parochiekrant in pakketten van respectievelijk 15 en 35 exemplaren ongevraagd naar elke parochie verzonden. Op grond van het feit dat veel geretourneerd werd, is besloten om, met uitzondering van de zichtzending alleen materiaal toe te sturen op basis van bestellingen van parochies. Hierdoor geven de cijfers ook een juist beeld van wat parochies nodig hebben. Het totaal aantal bijbestellingen is wel ongeveer gelijk gebleven aan dat van 2011, toen 356 nu 364.

De Parochiekrant van 2011 is vervangen door een kleine informatiefolder. Het formaat van de folder (A5) maakte hem uitermate geschikt om in een parochieblad bij te sluiten of in het misboekje in de kerk. Er was zoveel vraag naar deze folder dat hij bijgedrukt moest worden.

Het tijdschrift MISSIO Wereldwijd is vaker bijbesteld dan het jaar ervoor. Dit jaar 773 maal tegen 127 keer in 2011. Een doorslaggevende factor hierin kan zijn geweest, dat men in 2011 nog € 1,- per exemplaar moest betalen, terwijl het in 2012 gratis was.

Tabel 1: aantallen van de materialen

MATERIAAL	Verspreid 2012	Oplage 2012	Verspreid 2011	Oplage 2011
Poster	6.427	7.500	6.735	8.000
Liturgie Missiezondag	253	250 (+ 2x 50)	220	250
Liturgie Kinderen	140	200	138	250
Spaarzakje	30.620	45.000	37.914	45.000
Bladwijzer	29.704	40.000	31.180	50.000
Kinderkrant	14.893	25.000	38.872	90.000
Parochiekrant / infolder	39.217	35.000 (+ 7.500)	62.967	120.000
Introductie-artikel (alleen zichtzending)	5.474	6.000	n.v.t.	n.v.t.
Bestelkaart (alleen zichtzending)	5.474	6.000	5.729	6.000
Tijdschrift MISSIO Wereldwijd	773		127	

Ontmoetingsdag op 29 september

De jaarlijkse ontmoetingsdag in het kader van Wereldmissiemaand had een andere opzet dan vorig jaar. De datum was verplaatst naar de laatste zaterdag van september. De locatie was verplaatst naar de H. Catharinakathedraal en het St. Bonifaciushuis in Utrecht. De bijeenkomst werd geopend met een woorddienst waarin pater Kimman voorging. Daarna hielden drie monniken van de abdij Keur Moussa in Senegal een presentatie die bijna simultaan vertaald werd door abt Lenglet van de abdij Benedictusberg bij Vaals. De ochtend werd afgesloten met een lunch. Alle aanwezigen kregen een vrijkaartje voor het ernaast gelegen Museum Catharijneconvent.

Vooraf hadden zich ruim 90 mensen aangemeld. Op de dag zelf waren er 75 mensen. Van hen hebben er 65 gebruik gemaakt van het vrijkaartje voor het museum.

Wereldmissiedag van de kinderen

Het eerste weekend van oktober, dit verslagjaar 6 en 7 oktober, wordt in Nederland Wereldmissiedag van de kinderen gevierd. Dan wordt overal door kinderen geld ingezameld, dit jaar voor de kinderen in Senegal.

Er was een Kinderkrant voor kinderen in de parochies en (in tweede instantie) basisscholen. Het was een krant met foto's en korte teksten over Wereldmissiedag en kinderen in Senegal. De kinderkrant kon ook gedownload worden van de website. De brochure met

liturgiesuggesties voor een gezinsviering en een kinderwoorddienst was ook dit jaar te downloaden van de website. Op de website was tevens extra informatie en materiaal te vinden, zoals enkele verhalen.

Uit een parochie in Amsterdam Zuidoost kregen wij volgende reactie:

Beste mensen,

Zondag 7 oktober hebben wij in onze parochie een gezinsviering gehouden. Aan het begin van de viering hebben we een tafeltje neergezet met alles van Missio erop, twee vogeltjes van glas gekocht bij de wereldwinkel en twee waxinelichtjes erbij. Ook de rode en gele vogels. De bloemen op het altaar waren rode en gele roosjes.

In de viering heb ik het verhaal van de rode en gele vogel voorgelezen en alle kinderen mochten rood of geel omhoog houden. In de preek vertelde de pastoor het verhaal van Amir. Aan het eind van de viering hielden twee kinderen een deurcollecte voor de kinderen van Senegal. Wij hopen dat daar goede dingen voor de kinderen van worden gedaan. Ik vond het een heel leuk thema.

Namens alle kinderen van Amsterdam Zuidoost wensen wij de kinderen van Senegal heel veel goeds en liefde.

2.2 Internet

Het internet is een belangrijk medium voor MISSIO bij het bevorderen van een missionair bewustzijn onder de katholieke gelovigen. MISSIO heeft twee websites, één voor volwassenen en één voor kinderen. Volgens een nieuwe en betere telling werd de algemene website 5.849 keer bezocht. Er is sprake van een piek in de maanden september en oktober en bij het uitkomen van een digitale nieuwsbrief.

De website voor de kinderen is 10.213 keer bezocht. De bezoeken zijn evenwichtig over het jaar verspreid, met een dipje in de zomermaanden.

Website MISSIO (www.missio.nl)

De nieuwsberichten op de homepage worden regelmatig vervangen. Deze nieuwsberichten hebben niet als doel om heel actueel op de wereldgebeurtenissen in te spelen. Het betreft nieuws en wetenswaardigheden uit de missionaire wereld en informatie over de eigen organisatie.

De digitale nieuwsbrief van MISSIO wordt naar ruim 2500 adressen verstuurd. In 2012 is de nieuwsbrief zeven keer verschenen, in januari, februari, april, juli, september, november en december. De berichten in de nieuwsbrief betreffen een min of meer actuele gebeurtenis met betrekking tot christenen / katholieken in de derde wereld, een project van MISSIO en nieuws van MISSIO Nederland en/of Internationaal.

Website Kinderen (www.klap.net en www.missiokids.nl)

Deze website is speciaal voor kinderen in de bovenbouw van de basisschool. Er wordt veel gebruik van gemaakt voor spreekbeurten. Ook leerkrachten raadplegen de website voor projecten van MISSIO uit eerdere jaren. Twee jaar geleden is een begin gemaakt met de grondige herziening van deze website. Daartoe is een projectplan gemaakt en er is een illustrator aangetrokken. Er is gekozen voor een andere naam: www.missiokids.nl Het doel voor 2012, zoals vermeld in het jaarplan, was een volledig actieve vernieuwde website. Dat is niet gelukt. De belangrijkste reden voor de vertraging is gelegen in het feit dat slechts een zeer beperkt aantal mensen beschikbaar is voor deze taak. Tijdens de Wereldmissiemaand is de informatie voor de kinderen al wel in de nieuwe lay out op een tijdelijke site te zien geweest.

2.3 MISSIO Wereldwijd

MISSIO Wereldwijd is het blad van MISSIO voor missie en dialoog in Nederland. MISSIO werkt hierin samen met de uitgever van het blad *Kontinente* van MISSIO Aken. Elke twee maanden verschijnt een nummer met daarin twee reportages over mensen in de wereld, artikelen rondom een bepaald thema, nieuwsberichten, wetenswaardigheden, beeldmeditaties. Het aantal abonnees bedraagt per 31 december 2.999. Dat is een vermindering van 309 ten opzichte van vorig jaar.

De oplage in 2012 schommelde rond de 3.400 exemplaren. Nummer 5 van september / oktober kent een hogere oplage vanwege Wereldmissiemaand, dit jaar 4.300.

Tijdens het verslagjaar is de voortgang van het tijdschrift onderwerp van discussie geweest. Er zijn met verschillende partijen gesprekken gevoerd over mogelijke samenwerking. Ook met de Duitse uitgever van *Kontinente* is gesproken.

In de vergaderingen van het Bestuur en de Algemene Raad van MISSIO in november is besloten om het blad voorlopig te continueren omdat het belang ervan hoog wordt geacht. Wel zullen er enkele veranderingen plaats vinden. In de laatste maanden van 2012 zijn dienaangaande enkele beslissingen gevallen, die vanaf januari 2013 in werking treden. Zo is de naam van het tijdschrift veranderd in *Kerk Wereldwijd*. Er is een samenwerking tot stand gekomen met de Katholieke Vereniging voor Oecumene. De freelance medewerker heeft per 31 december 2012 zijn werkzaamheden voor het blad beëindigd, waardoor een eerste kostenbesparing is gerealiseerd.

3. FONDSSENWERVING

De tweede grote taak van MISSIO is het financieel ondersteunen van armlastige parochies en bisdommen in de derde wereld. Om deze taak te kunnen uitvoeren, werft MISSIO fondsen.

3.1 Inkomsten

MISSIO ontvangt inkomsten uit:

- collectes
- donaties en giften
- nalatenschappen

In 2012 heeft MISSIO in totaal €979.808 aan inkomsten uit eigen fondsenwerving ontvangen. Ten opzichte van het jaar daarvoor betekent dat een daling van €754.999 (in 2011 was het €1.734.807). Hoofdzakelijk als gevolg van een lagere opbrengst uit alle inkomsten.

Collectes

1. Wereldkerkbijdrage

Van oudsher gaan vrijwilligers, 40 zelateurs en hun medewerkers, jaarlijks met een kwitantie bij leden van de parochie langs voor een bijdrage voor de missie (de wereldkerk). Zowel de zelateurs als de kwitantieleden zijn op leeftijd. Nieuwe zelateurs en kwitantieleden dienen zich nauwelijks aan. Deze vorm van fondsenwerving is van aflopende aard. Wanneer een zelateur stopt, wordt aan de kwitantieleden gevraagd over te gaan op automatische incasso. Daarnaast wordt van enkele bisdommen een bijdrage voor de wereldkerk ontvangen. In 2012 ontving MISSIO €9.094; een daling van €3.934 ten opzichte van 2011.

2. Kerkcollectes

a. Missiezondag

Op de voorlaatste zondag van de maand oktober (Missiezondag) wordt een landelijke collecte gehouden voor de ondersteuning van armlastige parochies in de derde wereld. Elk jaar worden enkele arme parochies in een bepaald land centraal gesteld in de campagne. In 2012 was dat de kerk in Senegal. De opbrengst van de Missiezondag bedroeg €177.224. Dit betekent een daling ten opzichte van 2011, toen de opbrengst €192.537 bedroeg.

Redenen voor deze daling zijn niet altijd door MISSIO te beïnvloeden. Zo is er over de hele kerk een afnemend kerkbezoek dat zich vertaalt in een daling van de collecteopbrengst. Ook de samenvoeging en fusie van parochies is een ontwikkeling binnen kerkelijk Nederland die zijn invloed heeft op de collecteopbrengst.

MISSIO staat op het collecterooster van de RK Kerk in Nederland. Dit rooster wordt opgesteld door de bisschoppenconferentie. De collecte voor MISSIO is een zogeheten verplichte collecte voor de parochies. Dat wil zeggen dat het totale opgehaalde bedrag aan MISSIO moet worden afgedragen. Ondanks dit verplichtende karakter heeft in 2012 slechts ca. 60% van de parochies meegedaan aan de collecte. Het streven van MISSIO om meer dan 75% van de parochies te bereiken is in 2012 niet gehaald.

b. Wereldmissiedag van de kinderen

Op de eerste zondag van oktober wordt gecollecteerd voor het kinderfonds van de Pauselijke Missiewerken. Wereldmissiedag van de kinderen wordt gevierd om solidariteit tussen kinderen wereldwijd te bevorderen. Over de hele wereld zamelen kinderen geld in ten behoeve van kinderen elders in de wereldkerk. MISSIO geeft speciale spaarzakjes voor de kinderen uit, die besteld worden door parochies en basisscholen. Behalve via de parochie kunnen kinderen zo ook via de school sparen. De opbrengst bedroeg € 36.326 tegen € 33.670 in 2011.

Donaties en giften

1. Mailingacties

Vijf maal per jaar voert MISSIO een gerichte actie naar haar donateurs toe waarin ze vraagt om financiële bijdragen voor haar projecten. Deze projecten en de benodigde gelden worden beschreven in de donateurskrant MISSIO Berichten die naar alle donateurs verstuurd wordt.

In februari wordt de **voorjaarsactie** gehouden. Hierin wordt financiële steun gevraagd voor diverse kerkprojecten.

In april verschijnt MISSIO Berichten met het oog op **Roepingenzondag**. MISSIO vraagt mensen om hun gebed en financiële steun voor de opleiding van studenten in de derde wereld die priester willen worden. Ook worden met deze actie opleidingen voor religieuzen, catechisten en parochievrijwilligers ondersteund.

De **zomeractie** die in juli gehouden wordt, is geheel gewijd aan projecten voor kinderen. Met name aan de meest kwetsbare kinderen in de derde wereld wordt aandacht besteed en aan de projecten die - veelal door religieuzen – opgezet zijn en worden om deze kinderen een menswaardige toekomst te bieden.

In oktober staat MISSIO Berichten in het teken van de **Wereldmissiemaand**. Dit jaar werden verschillende projecten van de kerk en de religieuzen in Senegal gepresenteerd.

In december is er de **kerstactie**. Net als de voorjaarsactie wordt in deze actie financiële steun gevraagd voor diverse projecten in uiteenlopende landen.

Tabel 2: totaalopbrengsten van de mailingacties

	2012	2011
Voorjaarsactie	80.027	108.727
Roepingenzondag	93.973	123.681
Zomeractie Kinderkans	64.971	73.445
Wereldmissiemaand	124.932	127.454
Kerstactie	49.702	60.254
TOTAAL	413.605	493.561

MISSIO monitort de uitkomsten van haar mailingacties nauwgezet. Zes weken na het versturen wordt een overzicht gemaakt van de opbrengsten van dat moment. In de onderstaande tabel is het overzicht van 2012 te zien. Deze cijfers kunnen afwijken van bovenstaande totaalcijfers, omdat er na die zes weken ook nog donaties binnen komen.

Tabel 3: Respons op de vijf mailingacties na zes weken

	Voorjaar	Roepingenzondag	Zomeractie	Wereldmissiemaand	Kerstactie
Totaal uit	10.964	13.112	10.677	15.831	9.506
Totaal in	2.437	2.530	1.986	2.969	2.032
Bedrag	€ 56.063,63	€ 65.090,71	€ 42.044,87	€ 84.092,76	€ 45.919,18
Gemid. gift	€ 23,01	€ 25,73	€ 21,17	€ 28,32	€ 22,60

Het donateursbestand van MISSIO vergrijst. In 2012 is het donateursbestand met 1.269 mensen afgenomen. Er hebben ruim 500 donateurs meer opgezegd dan in 2011. In onderstaande tabel wordt een en ander gespecificeerd.

Tabel 4: afname donateurs

Afname Donateurs	2012	2011
Opzeggingen	709	332
Overleden	405	313
Verhuisd (zonder nieuw adres)	155	102
TOTAAL	1.269	747

2. Studiebijdragen

MISSIO werft onder de titel 'Steun een student' donateurs die een priesterstudent in de derde wereld willen sponsoren. Jonge mannen die zich geroepen voelen tot het priesterschap en daar graag voor opgeleid willen worden, ontbreekt het aan geld voor hun studie aan een seminarie. Er is een speciale groep donateurs, sponsors geheten, die deze studenten financieel ondersteunt.

MISSIO faciliteert deze sponsors door het onderhouden van contacten met de betreffende seminaries. Voor de sponsor bestaat de mogelijkheid om persoonlijke correspondentie met de student te onderhouden. Gedurende vier jaar steunt men een student, tot aan zijn priesterwijding.

Het aantal persoonlijke sponsors bedraagt 85 mensen. Daarnaast zijn er 122 collectieve sponsors die in het algemeen een bijdrage geven voor de opleiding van priesterstudenten. Aan studiebijdragen ontving MISSIO dit jaar € 68.824 (tegen € 74.315 in 2011). MISSIO ondersteunt priesterstudenten in onder andere Kenia, India, Sri Lanka en Indonesië. Er is sprake van een daling, zowel in opbrengsten als in aantal sponsors.

3. Giften en schenkingen

Jaarlijks mag MISSIO rekenen op bijdragen van mensen en organisaties (kloosters) die een algemene bijdrage geven voor het werk van MISSIO. De opbrengst bedroeg € 153.022 in 2012 tegen € 217.789 in 2011. Deze giften zijn niet structureel en kunnen derhalve per jaar fluctueren.

Nalatenschappen

MISSIO ontvangt een deel van haar inkomsten uit nalatenschappen. In 2012 bedroegen de inkomsten € 121.713, een daling ten opzichte van 2011 (€ 709.907).

Om meer mensen te wijzen op de mogelijkheid om geld na te laten aan MISSIO, is in de vijf Missio Berichten een specifieke tekst daarover standaard opgenomen.

3.2 Bestedingen van de verworven gelden

Betalingen aan Rome

Over 2012 zal MISSIO Nederland het volgende bijdragen:

Geloofsverbreiding	€ 336.538,--
St. Petrus Apostelwerk	€ 179.566,--
Kinderfonds	€ 131.475,--

De totale afdracht via de Pauselijke Missiewerken te Rome bedraagt € 647.579,--. Dit betekent een daling van € 519.247,-- ten opzichte van 2011. Toen kon MISSIO Nederland een bedrag van € 1.166.826,-- afdragen aan de bisdommen en parochies in de derde wereld, via de Pauselijke Missiewerken te Rome. Hoe en aan welke landen / projecten deze gelden besteed worden, wordt in mei 2013 besloten.

De gelden van 2011 zijn in het verslagjaar 2012 besteed aan seminaries en opleidingen van novicen in onder andere India, Indonesië, Sri Lanka, Kenia, Kameroen, Togo en Benin. Verder is er subsidie verstrekt aan bisdommen in Burkina Faso en Tsjaad, onder meer voor het bouwen van kerken, kapellen en parochiecentra. Het geld van het kinderfonds is besteed aan diverse projecten in Kameroen en Ivoorkust.

Een overzicht van alle bestedingen en de specifieke bedragen staat vermeld in de jaarrekening 2012.

Enige inhoudelijke informatie over enkele van deze projecten is te lezen in het volgende hoofdstuk, onder 4.2 'Communicatie met subsidieontvangers'.

Over de werkwijze van de internationale organisatie kunt u meer lezen in hoofdstuk 6 van dit jaarverslag, 'MISSIO Internationaal'.

Incidentele projecten

MISSIO ontvangt geregeld verzoeken voor financiële ondersteuning. Vanwege de internationale samenwerking kan MISSIO slechts in geringe mate op deze verzoeken ingaan. Om voor subsidie in aanmerking te komen moet men aan bepaalde voorwaarden voldoen. De verzoeken worden onder supervisie van de nationaal directeur besproken en beoordeeld.

Projecten die MISSIO rechtstreeks heeft kunnen ondersteunen, zijn onder andere:

- Liturgische boeken in de landstaal, Republiek Guinée (€ 7.500)
- Ondersteuning weeshuizen, Myanmar (€ 30.000)
- Opvang en scholing straatkinderen, Lusaka, Zambia (€ 8.500)
- Scholing en gezondheidszorg kinderen, Songea, Tanzania (€ 7.500)
- Avondstudiecentra voor scholieren, Munique, Zuid-Soedan (€ 7.500)

Enige inhoudelijke informatie over enkele van deze projecten is te lezen in het volgende hoofdstuk, onder 4.2 'Communicatie met subsidieontvangers'.

Het volledige overzicht van projecten waarvoor MISSIO rechtstreeks subsidies heeft verstrekt is te vinden in de jaarrekening van 2012.

4. COMMUNICATIE

Een goede naamsbekendheid van de organisatie is een belangrijke voorwaarde voor MISSIO om haar opdrachten succesvol te kunnen uitvoeren. Dit geldt zowel voor het bevorderen van een missionair bewustzijn als ook voor de fondsenwerving. Potentiële gevers moeten weten wat MISSIO is, waar ze voor staat en wat MISSIO concreet doet. Veel oudere katholieken weten de missiegedachte en de Pauselijke Missiewerken wel te plaatsen, maar voor jongere generaties is dit moeilijker. De naamsbekendheid blijft een voortdurend aandachtspunt voor MISSIO.

Visueel laat MISSIO in alle publicaties de regenboog zien. De regenboog verwijst naar het verbond tussen God en de mensen (Genesis 9, 12 e.v.) en laat daarmee de inspiratiebron van MISSIO naar voren komen.

4.1 Communicatie met de doelgroepen

Donateurs

MISSIO heeft ca. 12.000 donateurs. Zij krijgen vijf maal per jaar de donateurskrant toegestuurd, MISSIO Berichten. Daarin worden projecten beschreven die MISSIO wil steunen en waarvoor ze geld vraagt aan haar donateurs. Ook worden soms korte berichten van eerdere projecten en ontvangen gelden in de MISSIO Berichten opgenomen.

Ook via de website www.missio.nl ontvangen donateurs informatie over MISSIO en belangwekkende onderwerpen. De digitale nieuwsbrief van MISSIO wordt naar ruim 2500 adressen verstuurd. In 2012 is de nieuwsbrief zeven keer verschenen, in januari, februari, april, juli, september, november en december.

Sponsors van priesterstudenten

Er is een speciale groep donateurs die een of meerdere priesterstudenten financieel ondersteunt. MISSIO onderhoudt de contacten met de betreffende seminaries. Voor de sponsor bestaat de mogelijkheid om persoonlijke correspondentie met de student te onderhouden. Een maal per jaar ontvangen de sponsors een kort verslag over het seminarie waar hun student studeert.

Pastores

Pastores en pastoraal werkenden zijn de belangrijkste intermediairs richting gelovigen, zijnde hun parochianen. Aan de pastores in de ca. 1.400 geloofsgemeenschappen, gebundeld in parochies in Nederland vraagt MISSIO jaarlijks aandacht te schenken aan Wereldmissiemaand en een collecte te houden op Missiezondag voor de wereldkerk en een collecte voor de Wereldmissiedag van de kinderen.

Parochiële Contactpersonen

Door het verdwijnen van veel MOV-groepen in parochies mist MISSIO als het ware ambassadeurs van het gedachtegoed van MISSIO. Daarom werft MISSIO sinds enkele jaren contactpersonen per parochie, om zo een vast aanspreekpunt te hebben. Deze persoon kan er zorg voor dragen dat de materialen van MISSIO bij de juiste personen terecht komen en aandacht vragen voor acties van MISSIO.

Om de band met de parochiële contactpersonen te onderhouden, organiseert MISSIO jaarlijks een ontmoetingsdag in het kader van Wereldmissiemaand. In 2012 was dat zaterdag 29 september. In 2012 telde MISSIO 660 parochiële contactpersonen.

Missiesecretarissen

De personen die als missiesecretaris zijn aangesteld in een bisdom zijn eveneens belangrijke intermediairs in het bevorderen van het gedachtegoed van MISSIO. Enkele missiesecretarissen maakten in 2012 deel uit van de Algemene Raad van MISSIO. In principe is er twee of drie maal per jaar overleg tussen de bureaucoördinator van MISSIO en enkele missiesecretarissen over de Wereldmissiemaand en eventuele andere zaken. In 2012 was er slechts een overleg, op 6 december. Daarbij waren de missiesecretarissen aanwezig van het aartsbisdom Utrecht, bisdom Rotterdam en bisdom Haarlem-Amsterdam.

Zelateurs

Van oudsher gaan zelateurs en hun medewerkers in hun parochie bij mensen langs die zich daarvoor hebben aangemeld voor het innen van een bijdrage voor de wereldkerk. Het aantal zelateurs neemt af vanwege hun hoge leeftijd. Ook het aantal kwitantieleden neemt af. Nieuwe contribuanten en zelateurs zijn nauwelijks nog te vinden. Het is een vorm van doneren die vooral vroeger populair was. MISSIO zet geen beleid meer uit om nieuwe zelateurs te werven. Wanneer een zelateur stopt, wordt aan de kwitantieleden gevraagd over te gaan op automatische incasso. Ter illustratie enkele cijfers uit een parochie waar de zelatrice in 2012 is gestopt: van de 325 kwitantieleden zijn er ca. 165 over gegaan naar een automatische incasso. MISSIO is de zelateurs zeer erkentelijk voor het vele werk en de inspanningen die zij verrichten. Deze mensen zijn vaak de stille vrijwilligers die al vele jaren in alle onopvallendheid hun steentje bijdragen. In 2012 zijn twee zelatrices gestopt met hun vrijwilligerswerk.

Overige

- Op 12 september heeft de bureaucoördinator een presentatie verzorgd over MISSIO en Wereldmissiemaand voor MOV-groepen van het bisdom Rotterdam.
- Op 3 november waren de nationaal directeur en de bureaucoördinator aanwezig op de startdag van de Bisschoppelijke Vastenactie. Zij stonden in een kraampje op een informatiemarkt en deelden informatie over MISSIO uit.

4.2 Communicatie met subsidieontvangers

Communicatie met de subsidieontvangers gebeurt grotendeels via de Congregatie voor de Evangelisatie der Volkeren in Rome.

Met betrekking tot de financiële communicatie is er wel rechtstreeks contact tussen MISSIO Nederland en de betreffende nuntiatuur van het land dat de subsidie ontvangt.

MISSIO Nederland ontvangt meestal een kopie van de rapportages die door de subsidieontvangers naar Rome worden gestuurd. Ook in 2012 ontving MISSIO diverse verslagen en dankbrieven. Door de werkwijze van de Pauselijke Missiewerken (zie ook hoofdstuk 6) gaat het om rapportages van projecten die MISSIO Nederland in 2011 financieel gesteund heeft, met het geld dat in 2010 is ingezameld.

Van de projecten die MISSIO Nederland in het verslagjaar 2012 heeft gesteund (zie 3.2. Bestedingen van de verworven gelden, pagina 14), zijn nog geen rapportages ontvangen. Ter illustratie hieronder enkele citaten uit de correspondentie.

Sr. Mariagoreth Chusa van het St. Martin De Porres Orphanage Center in Tanzania

The children and I Sister in charge of the Orphanage Center, we are very grateful for this donation which we received from you. In general the Center is going well, children are happy and healthy. Due to your support we succeed to send some children to school, purchase food, medicine and clothes, so your donation has been more helpful and effective in this center. We thank so much all who contributed these funds for these poor and vulnerable children who have no mothers. You have become parents, may God bless you.

Sr. Dushime Christine, hoofd van de basisschool St. Bernadette Butare, Oeganda (renovatie klaslokalen)

The missionary animation which this project has carried out is that the parents of the school, the teachers and the community around have witnessed the care, love, concern and brotherhood that the Roman Catholic Church has world wide. Because remote as we are no person would imagine having such a donation from that far. The children themselves are very happy to feel that their counterparts have listened and answered to their plea, such that they too can study in a good clean and safe environment.

Soeur Yvette Gantin, Maîtresse des Novices, Parakou, Benin

En effet, les fonds octroyés au Noviciat des Filles de la Charité du Sacré-Coeur de Jésus au titre de l'année Canonique 2011 nous a été d'une grande utilité. Cela a servi à couvrir les dépenses de santé de nos sept novices, à payer l'honoraire des professeurs et des animateurs des sessions et recollections, à l'achat de quelques nouveaux livres pour renouveler notre bibliothèque, à l'achat d'un Lectionnaire Sanctoral, et enfin à l'achat de quatre nouvelles batteries pour notre éclairage. Car étant donné que le Noviciat est situé dans un village à une dizaine de kilomètres de la ville, nous ne bénéficions pas d'eau courante ni de l'électricité de la ville. Nous avons des panneaux solaires et un groupe électrogène qui sert à pomper l'eau dans le château et à relayer les panneaux en période de pluie ou de défaillance au niveau des batteries.

Père Kochuparambil Francis, econoom van het bisdom Kara in Togo (kapel voor seminaristen van het grootseminarie Tchitchao in Kara, Togo)

Avec les contributions nous avons construit une belle chapelle qui peut accueillir 350 séminaristes pour les célébrations liturgiques. Nous avons fait aussi une chapelle de Saint Sacrement qui peut contenir 80 personnes comme une annexe à cette chapelle. Depuis que nous avons construit cette chapelle, il y a des visiteurs, surtout les prêtres et religieux, qui nous demande le plan de la chapelle, par ce qu'elle est belle en architecture. La charpente est métallique avec 8 vitreaux qui protègent les images bibliques. Le sol est carrelé et les portes sont en vitres transparentes. Il y a aussi une sacristie et un magasin pour garder les instruments musicaux.

Met de mensen van kleine projecten die MISSIO kan ondersteunen is er persoonlijk contact. Dit verslagjaar zijn enkelen van hen bij MISSIO op bezoek geweest. Zo mochten wij zuster Viji uit Tanzania ontvangen en pastoor Joseph Nijimbère uit Burundi. MISSIO steunt enkele projecten ook jaren achtereen. Dat zorgt voor continuïteit en dan bouwt zich vanzelf een band op. Dit vergroot natuurlijk ook de betrouwbaarheid en transparantie.

De subsidieontvangers wordt gevraagd om een inhoudelijke en financiële rapportage van het project. Hoewel nog niet iedereen zich daaraan houdt, ontvangt MISSIO van steeds meer subsidieontvangers een verslag met foto's. Deze informatie kan MISSIO vervolgens weer aan haar donateurs meedelen, meestal via de MISSIO Berichten en/of de website.

Uit de rapportages van enkele subsidieontvangers:

Scholing en gezondheidszorg kinderen, Songea, Tanzania (€ 7.500)

Sr. Viji DMI schrijft over de viering van Children's Day:

On 15th September DMI organized the Children's Day celebration in Songea whereby 1500 children participated in the event. On their day, children got an opportunity to learn many things from the invited guests, especially from Archbishop Mtega who encouraged the children to be good in the future by inculcating spiritual and social life to overcome life challenges. Most of the children were happy with that ceremony and promised to engage well in socio-economic activities as the way to get power and voice in the community.

Opvang straatkinderen, Lusaka, Zambia (€ 8.500)

Sr. Jeny Maila DMI schrijft over de internationale meisjesdag:

As DMI Zambia our concern is the girls and we give more importance to all programmes that concern girls. This year we have celebrated the International Girl Child's Day on 29th September. The objectives were: to appreciate the girl children; to help the girls know how special and important they are; to help girls understand themselves. There were several activities. The programme started with the marching of the children, sisters and staff to the Olympic Youth Development Center singing and reciting their rights. 500 children participated in the programme. The game were aimed at building their self-esteem and their confidence. To show how education is connected for the wellbeing of the girl children, the girls from Kababana and Garden had the debate on the subject 'The importance of education'.

4.3 Communicatie met de media

Veel communicatie met de media concentreert zich in de maand oktober, Wereldmissiemaand. MISSIO maakt gebruik van printmedia en digitale media. MISSIO adverteert gedurende het jaar zelden in gedrukte media. De kosten zijn, zeker in verhouding tot de opbrengsten aan nieuwe donateurs of abonnees voor MISSIO Wereldwijd, te hoog. Alleen in Wereldmissiemaand wordt in beperkte mate in gedrukte media geadverteerd.

Een overzicht:

Printmedia

Tabel 5: Overzicht bladen: tijdschriften, donateurskrant, bisdombladen, parochiebladen

EIGEN		
Missio Wereldwijd nr. 3	Rubriek Missio Kort, eerste aankondiging Wereldmissiemaand (1 kolom)	Mei/juni
Missio Wereldwijd nr. 4	Vooruitblik met campagne-informatie (2 pagina's)	Juli/augustus
Missio Wereldwijd nr. 5	Themanummer Senegal	September/oktober
Missio Wereldwijd nr. 6	Verslag ontmoetingsbijeenkomst (2 pagina's)	November/december
Missio Berichten nr. 4	Special over wereldmissiemaand (voor donateurs)	27 september
ANDEREN		
Bisdomblad Utrecht nr. 7	Artikel van 1 pagina	september
Bisdomblad Haarlem-Amsterdam	Artikel ½ pagina	oktober
Bisdomblad Roermond	Artikel van 1 pagina	oktober
Missionaire Agenda nr. 3	Artikel van 2 pagina's (geschreven door Missio)	september
Katholiek Nieuwsblad 41	Artikel van 1 pagina over de ontmoetingsdag en Senegal	12 oktober
Parochieblad St Maarten, Voorburg	Kort stukje over wereldmissiemaand	22 september

Betaalde advertenties in bladen

In *Katholiek Nieuwsblad* is vier weken lang (de hele maand oktober) een advertentie op de voorpagina geplaatst.

Digitale media

Persbericht

Op 1 oktober is er vanuit MISSIO een persbericht over Wereldmissiemaand verstuurd naar diverse media-adressen (ca. 140 adressen) via de e-mail.

Artikel voor parochiebladen

Op 30 mei is een artikel voor het parochieblad naar de parochies verstuurd via de mail. Het artikel zal zeker in veel parochiebladen en op diverse websites geplaatst zijn, maar daar is geen overzicht van aangezien dat moeilijk bij te houden is.

Tabel 6: publiciteit op internet

EIGEN WEBSITES		
Eerste aankondiging WMM	Digitale nieuwsbrief	februari
Voor aankondiging, ook van bijeenkomst	Digitale nieuwsbrief + Homepage	april
Alle informatie beschikbaar op website		10 juli
Bijeenkomst + alle info beschikbaar	Digitale nieuwsbrief + Homepage	juli
Missio Wereldwijd	Homepage	12 september
Boodschap Paus + Missieheiligen	Digitale nieuwsbrief + Homepage	september
Missio Berichten (PDF)	Homepage	27 september
Verslag ontmoetingsdag + overweging	Homepage	2 oktober
Verslag en terugblik	Digitale nieuwsbrief	november
Alle informatie beschikbaar	MISSIOKIDS	10 juli
ANDEREN		
Rkkerk.nl, Parochiebladenservice	Wereldmissiemaand	
Rkkerk.nl	Wereldmissiemaand Senegal	3 september
Willibrord parochie Soest	Aankondiging bijeenkomst Missio	13 september
Bisdom Roermond website	Wereldmissiemaand Senegal	oktober
Bisdom Roermond Nieuwsbrief 335	Wereldmissiemaand	5 oktober
Rorate.com	Wereldmissiemaand Senegal	3 oktober

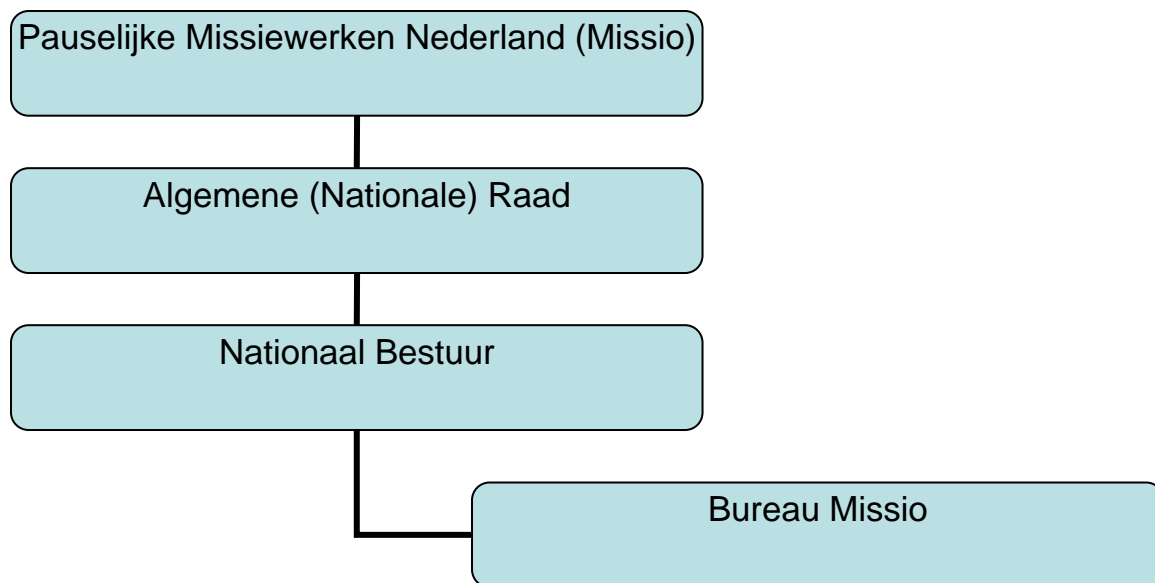
Overige e-mail berichten:

Op 16 oktober is een e-mail naar parochies en contactpersonen verzonden, om mensen te attenderen op Missiezondag, ca. 1300 adressen. Als bijlage bij deze e-mail is de overweging van de nationaal directeur meegestuurd, die hij gehouden heeft op de ontmoetingsdag tijdens de woorddienst.

5. ORGANISATIE MISSIO NEDERLAND

MISSIO is de werknaam voor de Stichting Pauselijke Missiewerken. MISSIO Nederland is onderdeel van de internationale Pauselijke Missiewerken van de Rooms-Katholieke Kerk. MISSIO ressorteert onder de Pauselijke Congregatie voor de Evangelisatie der Volkeren.

In Nederland wordt de kerkelijke Stichting Pauselijke Missiewerken Nederland ondersteund door de (burgerrechtelijke) Stichting Nationaal Bureau voor Missiewerken. De nationaal directeur is tevens voorzitter van het bestuur PMW.

Stichting Pauselijke Missiewerken Nederland. De statuten zijn voor het laatst gewijzigd op 17 augustus 2004. Deze stichting voert het bestuur over de Stichting Pauselijk Missiewerk voor de Geloofsverbreiding; de Stichting Pauselijk Missiewerk voor eigen priesters; en de Stichting Pauselijk Missiewerk der kinderen. De statuten van deze drie stichtingen naar kerkelijk recht zijn voor het laatst gewijzigd op 27 november 1990.

De Statuten van de Stichting Nationaal Bureau voor Missiewerken zijn voor het laatst gewijzigd op 17 augustus 2004. De stichting is gevestigd in 's-Gravenhage en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder nummer 41151392. MISSIO is als ANBI aangemerkt onder dossiernummer 6257 met als naam Stichting Nationaal Bureau Pauselijk Missie Actie. MISSIO heeft sinds 1998 het CBF keurmerk voor Goede Doelen.

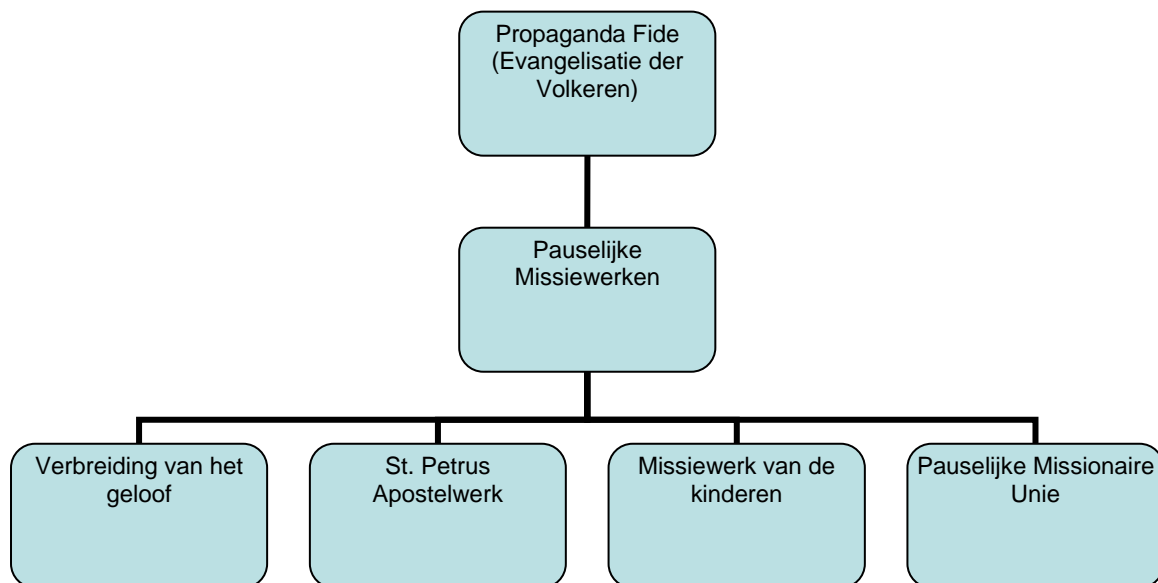
6. MISSIO INTERNATIONAAL

6.1 Organisatie van de Pauselijke Missiewerken

MISSIO Nederland is onderdeel van de Pauselijke Missiewerken van de Rooms-Katholieke Kerk. De Pauselijke Missiewerken (Pontifical Missionary Societies) vallen onder de Congregatie voor de Evangelisatie der Volkeren. De oude naam Propaganda Fide wordt ook nog steeds gebruikt wordt.

De Pauselijke Missiewerken bestaan uit vier afdelingen:

- Verbreiding van het geloof (Pontifical Society for the Propagation of the Faith)
- Het St. Petrus Apostel werk (Pontifical Society of St Peter Apostle). Deze afdeling houdt zich bezig met de opleiding en vorming van de plaatselijke priesters in de kerken van de missie. Ook ondersteunt men de opleiding van vrouwelijke en mannelijke religieuzen.
- Missiewerk van de kinderen (Pontifical Society of the Holy Childhood). Deze afdeling heeft als taak het bevorderen van een missionair bewustzijn bij kinderen en het ondersteunen van kinderen in nood. Het motto is: kinderen helpen kinderen.
- Pauselijke Missionaire Unie (Pontifical Missionary Union), met als taak het bevorderen van een missionair bewustzijn voor de gehele katholieke gemeenschap in eigen land.

Werkwijze

Eind februari geeft elke nationale MISSIO aan het bureau van de Propaganda Fide de bedragen door die in het afgelopen jaar beschikbaar zijn gekomen om te besteden. Hiervan wordt in Rome een overzicht gemaakt tezamen met de verzoeken om hulp die door de plaatselijke bisschoppen van de derde wereld zijn ingediend.

In mei is de jaarlijkse vergadering waarin alle Nationaal Directeuren van alle MISSIO's vertegenwoordigd zijn. In deze vergadering worden de hulpaanvragen besproken, goedgekeurd, aangepast of afgewezen.

In de maand juli ontvangt MISSIO Nederland een verzoek uit Rome om de beschikbare gelden rechtstreeks over te maken naar de hulpaanvragers via de Nuntius in het land van de

hulpaanvraag. De Nuntius zorgt dan voor verdere doorgeleiding van de gelden over de betreffende bisdommen, seminaries en kinderprojecten in dat land. Van de overgemaakte gelden ontvangt MISSIO een ontvangstbevestiging. Rapportage over de voortgang en verantwoording vindt plaats in Rome.

Nagenoeg alle bestedingen worden voorbereid, getoetst en beoordeeld door de Congregatie van Propaganda Fide in Rome. De directe invloed van MISSIO Nederland is beperkt. De financiële bijdrage van MISSIO Nederland is ca. 1% van de wereldwijde bestedingen. Een overzicht van de bestedingen uit het jaar 2011 staat vermeld in de jaarrekening 2012 onder de toelichting van de balanspost 'hulp aan plaatselijke kerken'.

In de mei-vergadering van de Nationaal Directeuren wordt beslist over de gelden die in het voorafgaande jaar wereldwijd bijeen zijn gebracht.

6.2 Internationale Samenwerking

Op internationaal niveau zijn er meerdere vormen van overleg en samenwerking tussen de MISSIO bureaus van de verschillende landen.

Bijeenkomsten PMS Nationaal Directeuren

In Rome komen jaarlijks de ca. 130 Nationaal Directeuren van MISSIO (Pauselijke Missie Sociëteiten) bijeen ter bespreking van het jaarverslag, de jaarrekening, beleid en nieuwe pastorale projecten. Dit verslagjaar vond de vergadering plaats van 7 tot en met 12 mei. De nationaal directeur van MISSIO Nederland was hierbij aanwezig. Hij maakt tevens deel uit van de internationale financiële commissie.

De Europese directeuren komen eens in de twee jaar bijeen voor uitwisseling van missionaire ontwikkelingen en samenwerking. In 2012 was er geen bijeenkomst.

CEME

De Conférence de l' Enfance Missionnaire Européenne (de Conferentie over het Kindermissiewerk in Europa) komt elke twee jaar bij elkaar in Luxemburg. Alle Nationaal Directeuren en medewerkers van het Kindermissiewerk in de verschillende Europese landen worden hiervoor uitgenodigd. De secretaris-generaal van de Sancta Infantia te Rome, Mevr. Dr. Ralamboarison is ook aanwezig. Er worden ervaringen en materialen uitgewisseld, bepaalde thema's worden verdiept en mogelijkheden tot samenwerking verkend. Dit jaar is onder meer gesproken over het thema 'geloofsgroei van kinderen'. De bureaucoördinator van MISSIO neemt deel aan deze conferentie. In 2012 vond deze plaats van 18 tot en met 21 maart.

Koöperationsgespräche

Elk jaar worden in München de zogeheten Koöperationsgespräche georganiseerd voor de Duitstalige MISSIO bureaus. Ook MISSIO Nederland neemt aan deze gesprekken deel. Op deze bijeenkomsten staat de taak van het bevorderen van een missionair bewustzijn centraal. In 2012 vond de bijeenkomst plaats op 14 en 15 juni.

Samenwerking met MISSIO Aken

MISSIO Nederland geeft het tijdschrift MISSIO Wereldwijd (oplage ca. 3400) uit in samenwerking met het uitgeversconsortium van het blad *Kontinente* (oplage 230.000), dat wordt aangestuurd door MISSIO Aken. Deze samenwerking betekent voor MISSIO Nederland een kostenbesparing op artikelen en foto's.

Wereldmissiemaand Campagnematerialen

MISSIO Nederland gaat niet zelf op reis naar een (voorbeeld)land om reportages te maken en projecten te bezoeken. Om toch een goede campagne te kunnen voeren, wordt steeds

vaker gebruik gemaakt van het campagne materiaal van de collega's van MISSIO Duitsland, Zwitserland en Oostenrijk. Zij beschikken over voldoende personeel en budget om reportages te maken.

De samenwerking is zodanig dat MISSIO Nederland meestal kosteloos gebruik mag maken van hun campagnemateriaal. Alleen voor de foto's is eventueel een honorarium verschuldigd aan de betreffende fotograaf.

Het campagnemateriaal wordt niet zomaar rechtstreeks overgenomen. Er wordt een selectie gemaakt uit het materiaal, er wordt vertaald en het wordt aangepast aan de Nederlandse situatie. Daarom gebruikt MISSIO Nederland meestal het campagnemateriaal van het voorgaande jaar. In 2012 is gebruik gemaakt van het materiaal van MISSIO Duitsland (Aken en München).

7. FINANCIËN

Voor een gedetailleerd overzicht van de financiële resultaten verwijzen we naar de jaarrekening 2012. Hieronder volgen in vogelvlucht enkele cijfers.

Financieel beleid

Het beleid blijft erop gericht om naast morele steun door gebed, de hoogst haalbare financiële steun te verkrijgen voor hulp aan parochies, priesteropleidingen en kinderprojecten in de derde wereld daar waar dit het hardste nodig is. Daarvoor is MISSIO dank verschuldigd aan allen die haar werk ondersteunen.

Algemeen

Het resultaat over 2012 dat beschikbaar is voor de doelstelling, is ten opzichte van de begroting gedaald, hoofdzakelijk door een lagere opbrengst uit alle inkomsten.

Opbrengst fondsenwerving

De opbrengsten van de fondsenwerving als geheel zijn gedaald ten opzichte van 2011, op onderdelen lopen de resultaten uiteen. Dit jaar bedroeg de opbrengst € 979.808. In 2011 was dat € 1.734.807.

De opbrengst van de mailingacties laat een daling zien van € 80.000 ten opzichte van vorig jaar.

De studiebijdragen zijn gedaald met € 5.491. De giften en schenkingen daalden met bijna € 65.000. De opbrengst uit nalatenschappen is gedaald met ruim € 588.194.

Het percentage van de kosten eigen fondsenwerving ten opzichte van de baten uit eigen fondsenwerving bedraagt 12,3% (in 2011 was dit 7,8%).

Uitvoeringskosten

De nationaal directeur en de bestuursleden ontvangen geen bezoldiging.

Beleggingen

Tussen ontvangst en besteding van financiële middelen verstrijkt in het algemeen enige tijd. In de tussentijd worden de middelen zo goed mogelijk belegd. Daarnaast heeft MISSIO een continuïteitsreserve. MISSIO heeft een risicomijdend beleggingsbeleid.

Er is gekozen voor een maatschappelijk verantwoorde portefeuille, waarbij grotendeels in ter beurze genoteerde obligaties van Europese overheden en financiële instellingen wordt belegd. Naast rendementsverwachtingen zijn de aandelen geselecteerd op basis van een aantal maatschappelijke criteria. De belegging van de reserves heeft MISSIO door middel van mandaat vermogensbeheer uitbesteed aan Schretlen & Co. De penningmeester van het bestuur bespreekt eenmaal per jaar de beleggingsportefeuille met Schretlen & Co.

Richtlijn 650

De jaarrekening en het jaarverslag 2012 zijn opgesteld volgens de richtlijn 650 voor Fondsenwervende Instellingen.

Risicomanagement

Tot de voornaamste risico's die een organisatie als MISSIO loopt, behoren de financiële risico's, de bedrijfsrisico's en reputatierisico's.

- Financiële risico's

MISSIO is afhankelijk van giften van het Nederlandse publiek. Economische ontwikkelingen bepalen mede de hoogte van die giften. Om te voorkomen dat MISSIO haar doelstellingen niet kan halen omdat de inkomsten tegenvallen, heeft MISSIO een continuïteitsreserve opgebouwd. Deze bedroeg eind 2012 € 582.225. Door deze reserve kunnen incidentele

tegenvallers worden gecompenseerd. Hoewel de omvang van de reserve zich iets onder de norm bevindt die de Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen (VFI) heeft vastgesteld, is MISSIO van mening dat de continuïteitsreserve zich op een aanvaardbaar niveau bevindt. Een subsidieprocedure waakt over de toekenning van projectgelden en een goede besteding hiervan. Daarnaast vinden interne controles plaats op de naleving van alle (financiële) procedures.

- **Bedrijfsrisico's**

De omvang van het personeelsbestand van MISSIO is thans te groot voor de omzet. In geval van uitval van het personeel kan MISSIO terugvallen op de bestuursleden en de missiesecretarissen.

- **Reputatierisico's**

MISSIO is voor haar inkomsten grotendeels afhankelijk van donaties. Iedere gift is een blijk van vertrouwen in het werk van MISSIO. Daarom communiceert MISSIO eerlijk, open en helder. Daarom leeft MISSIO richtlijnen na uit de gedragscodes 'Goed Bestuur voor Goede Doelen' en 'Reserves Goede Doelen'. Daarnaast heeft MISSIO een eigen gedragscode opgesteld, die jaarlijks geëvalueerd wordt. Zodra de omstandigheden waaronder MISSIO werkt of haar activiteiten wijzigen, past MISSIO zo nodig haar beleid aan. Al deze maatregelen helpen MISSIO om het risico op negatieve publiciteit en reputatieschade beperkt te houden. MISSIO heeft ook een klachtenregeling. Uit het feit dat jaarlijks nauwelijks klachten worden ontvangen, kan men concluderen dat MISSIO met respect omgaat jegens haar donateurs en andere belanghebbenden.

Omdat MISSIO onderdeel is van de wereldwijde rooms-katholieke Kerk, ondergaat ze ook invloed van de beeldvorming en reputatie van de Kerk, in positieve dan wel negatieve zin.

8. TOEKOMST

In haar meerjaren beleidsplan voor de jaren 2013 – 2016 heeft MISSIO enkele prioriteiten aangegeven:

1. Website Missiokids

MISSIO heeft een speciale website voor kinderen in de bovenbouw van de basisschool. In 2010 is een begin gemaakt met de grondige herziening van deze website, die nog voortkwam uit het tijdschrift Klap. Er is gekozen voor een andere naam: www.missiokids.nl. In 2013 zal de site gelanceerd worden. Daartoe wordt eerst nog aan verdere content gewerkt. Er zal een publiciteitsplan gemaakt worden om de site onder de aandacht van relevante groepen te brengen. Na de lancering van de site zullen er mensen worden gezocht voor een inhoudelijke redactie, die zorg draagt voor het bijhouden en actualiseren van de site.

De website zal in de komende jaren tevens als uitgangspunt gaan fungeren om een (nieuwe) relatie met katholieke basisscholen tot stand te brengen.

2. Tijdschrift: Kerk Wereldwijd

Het aantal abonnees van Kerk Wereldwijd (voorheen Missio Wereldwijd) neemt elk jaar verder af. Kleine wervingsacties voor nieuwe abonnees hebben niet het gewenste resultaat opgeleverd. Dit betekent dat het exploitatietekort verder oploopt. Daarom zal MISSIO in de komende jaren nadrukkelijk inzetten op enerzijds kostenbesparing en anderzijds vergroting van het lezerspubliek en abonnees.

In de vergaderingen van het Bestuur en de Algemene Raad van MISSIO in november is besloten om het blad nog één à twee jaar voort te zetten, met de nodige veranderingen. In de laatste maanden van 2012 zijn dienaangaande enkele beslissingen gevallen, die vanaf januari 2013 in werking treden. Zo is de naam van het tijdschrift veranderd in *Kerk Wereldwijd*. Er is een samenwerking tot stand gekomen met de Katholieke Vereniging voor Oecumene. De freelance medewerker heeft per 31 december 2012 zijn werkzaamheden voor het blad beëindigd, waardoor een eerste kostenbesparing is gerealiseerd.

Tabel 7: Verwachte inkomsten Kerk Wereldwijd in 2013

	Aantal betalende abonnees	Bedrag (excl. Btw)
Via incasso	1350	12.735,85
Overig	1600	16.603,77
TOTAAL	2950	29.339,62

3. MISSIO - Huis

De komende jaren wil MISSIO vanuit een centrale locatie in Utrecht gaan werken aan verdere naamsbekendheid van MISSIO / Pauselijke Missiewerken en daarmee aan datgene waar MISSIO voor staat: de Wereldkerk. Ofwel anders gezegd: deze locatie wordt de spil van waaruit gewerkt wordt aan missionaire bewustwording van de katholieke gelovigen in Nederland. Zichtbaarheid is daar een onderdeel van, zoals ook een stimulerende omgeving. Het MISSIO – huis wordt een centrum van ontvangst voor relaties uit binnen- en buitenland. Door de aanwezigheid van de Theologische Faculteit en de directe nabijheid van Museum Catharijneconvent is de juiste entourage aanwezig voor samenwerking op het gebied van verdere bewustwording. Hierbij moet gedacht worden aan het organiseren van symposia en cursussen voor verschillende doelgroepen. Hiermee kan MISSIO zich nog meer gaan onderscheiden van andere missionaire organisaties. MISSIO is meer dan een fondsenorganisatie en dat kan ze op deze manier duidelijk laten zien.

Kansen en uitdagingen

Kwetsbaarheid van de organisatie

MISSIO is volledig afhankelijk van giften van derden en is daardoor kwetsbaar. Er zijn immers veel Goede Doelen-organisaties waar mensen aan kunnen schenken. Het blijft voor MISSIO derhalve belangrijk om ook in 2013 in haar publicaties de unieke positie te benadrukken en wat dit betekent voor degenen die gesteund worden.

MISSIO probeert die kwetsbaarheid op te vangen door zich te verzekeren van zoveel mogelijk inkomsten op lange termijn. De nadruk bij de fondsenwerving zal steeds meer gaan liggen op het omzetten van eenmalige donaties in doorlopende machtigingen. De mogelijkheden van een notariële schenkingsakte en het nalaten bij testament zullen eveneens vaker benadrukt worden.

Naamsbekendheid

Een uitdaging voor MISSIO ligt in het vergroten van haar naamsbekendheid en doelstellingen. Ook vanwege haar kleine omvang in het grote veld van (grote) missionaire organisaties is MISSIO bij velen niet of nauwelijks bekend.

Het hierboven genoemde Missio-Huis zal een rol gaan spelen bij het vergroten van de naamsbekendheid.

Donateursbestand

Het donateursbestand van MISSIO vertoont al enkele jaren een dalende lijn. De grootste oorzaak hiervan is de vergevorderde leeftijd van de MISSIO – donateurs. Behalve uiteraard het overlijden, is ook bijvoorbeeld de opname in een verpleeghuis een reden tot het stopzetten van het donateurschap. Daarnaast laten de gevolgen van de financiële crisis zich ook steeds meer gelden.

Voor MISSIO ligt er een grote uitdaging de komende jaren om een nieuwe (en iets jongere) doelgroep donateurs te bereiken. Gezien de afhankelijkheid van MISSIO van giften, is het noodzakelijk de dalende lijn om te buigen.

Tabel 8: Verwachte opbrengst mailingacties 2013

	Aantal giften eerste 6 weken	Bedrag per gift	Totaal eerste 6 weken	Rest van het jaar	Totaal 2013
Voorjaarsactie	2.500	24	60.000	40.000	100.000
Roepingenzondag	2.900	30	87.000	23.000	110.000
Zomeractie	2.500	20	50.000	25.000	75.000
Wereldmissiemaand	3.200	28	90.000	40.000	130.000
Kerstactie	2.500	20	50.000	10.000	60.000

Tabel 9: Verwachte opbrengst collectes Wereldmissiemaand 2013

	Aantal deelnemende parochies	Gemiddeld bedrag	Totaal
Parochies	900	195	175.000
Kloosters	90	170	15.000
Parochies Kindercollecte	265	130	35.000

9. PERSONALIA

Leden van het Nationaal Bestuur in 2012

Tussen haakjes functie in dagelijks leven

Dr. E.J.J.M. Kimman S.J., nationaal directeur, tevens voorzitter van het bestuur
(*hoogleraar bedrijfsethiek aan de VU te Amsterdam en hoogleraar onderneming en ethiek aan de Radboud University te Nijmegen; thesauriër van de jezuïeten Nederland/Vlaanderen*)

Mr. drs. Th.E.M. Wijte, secretaris/penningmeester
(*voorzitter Vereniging Katholieke Onderwijsbesturen Nederland*)

Dhr. A. Bakker sma
(*deken van Amsterdam*)

Dhr. J.P.H.M. Wiertz, vice-voorzitter
(*rector Pleincollege Nuenen en rector Eckhartcollege Eindhoven*)

Leden van de Nationale (Algemene) Raad

Alle boven genoemde leden van het bestuur maken deel uit van de Algemene Raad.

Daarnaast hebben de volgende personen namens hun bisdom zitting in de Algemene Raad:

Mevr. drs H.J.M. van de Bunt-Koster, missiesecretaris van het aartsbisdom Utrecht

Dr. M.A.L. Wagemaker, missiesecretaris van het bisdom Haarlem – Amsterdam

Drs. J.A.E. Storcken sma, bisschoppelijk vicaris van het bisdom Roermond

Namens het bisdom Breda, vacature

Drs. P.A.M. ten Hacken, missiesecretaris van het bisdom Den Bosch (*tot 14 november*)

Mgr. Dr. H.A. Verbakel, vicaris-generaal van het bisdom Rotterdam

Drs. R.A.J.H. Heesters, missiesecretaris van het bisdom Groningen – Leeuwarden (*tot 14 november*)

Rooster van aftreden

Bestuursleden	Benoemd in	Jaar van aftreden	zittingsduur
Dr. E.J.J.M. Kimman S.J.	2011	2016	5 jaar
Mr. drs. Th. E.M. Wijte	1996	2016	20 jaar
Dhr. A. Bakker sma	1996	2016	20 jaar
Dhr. J.P.H.M. Wiertz	2010	2015	5 jaar
Raadsleden			
Drs. J.A.E. Storcken sma	2009	2013	4 jaar
Mgr. Dr. H.A. Verbakel	2009	2017	8 jaar
Mevr. drs. H.J.M. van de Bunt-Koster	1999	2016	18 jaar
Dr. M.A.L. Wagemaker	2011	2016	5 jaar
Bisdom Groningen-Leeuwarden vacant			
Bisdom Den Bosch vacant			
Bisdom Breda vacant			

Leden toezichhoudend orgaan (missiesecretarissen)

De missionaire organisaties in Nederland, waaronder MISSIO, dragen bij aan de mondiale vorming van gelovigen door middel van een financiële bijdrage aan de Nederlandse bisdommen. De bijdrage is gebaseerd op een percentage van de collecteopbrengsten van de samenwerkende missionaire organisaties. In 2012 is geen geld over gemaakt naar het

Fonds Mondiale Vorming. MISSIO heeft geen rekening ontvangen. In het verslagjaar ontstonden enkele vacatures onder de missiesecretarissen. Het missiesecretariaat van het bisdom Den Bosch werd opgeheven wat het ontslag van de betreffende missiesecretaris betekende.

De missionaire taken worden door de Bisdommen zelfstandig en onafhankelijk uitgevoerd. Het bedrag van de FMV is binnen de bisdommen een integraal deel van hun begroting voor missionaire vormingsprogramma's. De bisdommen zijn de werkgevers van de missiesecretarissen, die lid zijn van de algemene raad van MISSIO.

Er zijn aan leden van bestuur en algemene raad geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

De leden van bestuur en algemene raad hebben geen nevenfuncties die relevant zijn voor MISSIO.

Medewerkers van het bureau

Mevr. drs. M.A.J. Baijens, coördinator bureau
Mevr. mr. J.M. Janssen-Drabbe, directiesecretaresse (parttime)
Mevr. J.M.E. Jordan-Smit, donateursadministratie (parttime)
Dhr. J.H.G. Remmerswaal, administrateur (parttime)
Mevr. E. Ankomah, huishouding (parttime)

Per 31 december 2012 is de omvang van het personeelsbestand 2,6 fte's.

Naast deze vaste medewerkers verrichtten ook enkele freelancers werkzaamheden voor MISSIO. In 2012 waren dat:

Dhr. N.J. Zwart-Knottnerus, websites
Dhr. M.A.E.A. Bemelmans, magazine MISSIO Wereldwijd
Dhr. S. de Fouw, illustrator website www.missiokids.nl

De leiding van het bureau was in handen van de bureaucoördinator.

10. VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN MISSIO

MISSIO kent geen statutaire Raad van Toezicht. De toezichhoudende taak is bij MISSIO statutair toegekend aan de Algemene Raad. De Algemene Raad (bestuur en missiesecretarissen / diocesane directeurs) is in het verslagjaar tweemaal bijeen geweest. De Raad heeft de door het bestuur opgestelde en door de externe accountant gecontroleerde jaarrekening 2011 goedgekeurd. De Raad heeft geconstateerd dat de voorgenomen resultaten voor 2011 in grote lijnen behaald zijn.

Een proeve van de verantwoordingsverklaring over 2011 is vastgesteld. De belangrijkste feiten zijn:

- 1) een teruglopend donateursbestand. In het verleden gedane pogingen tot vergroting van het bestand hebben niet geleid tot adequate groei ervan
- 2) het achterblijven van het aantal abonnees van het tijdschrift MISSIO Wereldwijd bij de verwachting

De begroting voor het jaar 2013 is goedgekeurd in samenhang met het jaarplan 2013.

11. VERANTWOORDINGSVERKLARING 2012

Code goed bestuur voor goede doelen

Het jaarverslag 2012 is opgesteld conform de richtlijn voor de jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Instellingen. Er zijn twee organen: de Algemene Raad en het bestuur. Het bestuur maakt deel uit van de Algemene Raad.

Taken en verantwoordelijkheden Algemene Raad en bestuur

De Algemene Raad heeft onder andere als taak het goedkeuren van de begroting, de jaarrekening en het beleidsplan en het benoemen en ontslaan van bestuursleden. Het bestuur is belast met het besturen van MISSIO. Voor deze taak laat het bestuur zich bijstaan door een bureau van geringe omvang met de voorzitter van het bestuur als directeur.

Controle op functioneren van de organisatie, frequentie, vastlegging en evaluatie

De financiële kwartaalrapportages met analyse worden aan het bestuur voorgelegd.

Het jaarverslag en de jaarrekening worden door het bestuur vastgesteld en ter goedkeuring aan het toezichthoudend orgaan voorgelegd.

Jaarlijks hebben de voorzitter en de penningmeester een evaluatie over het beleggingsbeleid met de vermogensbeheerder. Het beleggingsbeleid is vastgelegd in het beleggingsstatuut.

Extern toezicht wordt uitgevoerd door:

- Mazars Paardekooper Hoffman N.V. (accountants controle).
- Centraal Bureau Fondsenwerving (keurmerk verantwoorde fondsenwerving).

Benoeming, bezoldiging en aftreding Algemene Raad en bestuur

De Algemene Raad als toezichthoudend orgaan van MISSIO bestaat uit zeven personen, te weten de vertegenwoordigers van ieder bisdom. Zij en het bestuur ontvangen geen vergoeding (zie het gestelde hierover onder leden van bestuur en Algemene Raad). Als directeur van het bureau treedt op de voorzitter van het bestuur.

Optimale besteding van middelen

De geworven fondsen dienen zoveel als mogelijk te worden besteed aan de primaire doelstelling van MISSIO. Vastgesteld is dat het percentage kosten fondsenwerving in principe niet hoger mag zijn dan 25%. Daarnaast mag maximaal 5% van de totale exploitatielast worden besteed aan administratie en beheer. De percentages voor MISSIO zijn in 2012 respectievelijk 12,3% fondsenwerving en 2,7% administratie en zijn daarmee beduidend lager dan het toegestane maximum.

Relaties met belanghebbenden

MISSIO streeft naar een goede communicatie met alle belanghebbenden: vrijwilligers en beroepsmedewerkers, donateurs en relaties.

Door middel van dagelijkse, wekelijkse, driemaandelijks en jaarlijkse rapportages worden de specifieke doelgroepen geïnformeerd over operationele zaken, bestuur en beleid, fondsenwerving en financiële zaken.

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn opvraagbaar en staan volledig op de website van MISSIO.

In het jaarverslag wordt de uitvoering van toezicht houden, besturen en verantwoorden gedetailleerd beschreven.

Klachten die bij MISSIO binnenkomen worden geregistreerd en binnen twee weken afgehandeld.

Hiervoor wordt een klachtenregister aangehouden.

Alle aanwezige leden van de Algemene Raad en het bestuur van MISSIO hebben deze verantwoordingsverklaring onderschreven op 12 juni 2013.